

เหลียวหลัง หวังยกระดับ O-NET

ดร.อาตุลย์ พรหมแสง

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

จากการที่ข้าพเจ้าได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2560 ข้าพเจ้าย้อนกลับไปดูผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2555-2559) พบแนวโน้มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกวิชา และทุกปีการศึกษาต่ำกว่าร้อยละ 50 กลุ่มวิชาที่เป็นปัญหามากสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คือ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ในปีการศึกษา 2560 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในวิชาหลัก 4 วิชา ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2559 พบว่า ผลการทดสอบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2559 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยลดลง และจากรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 37.85 เมื่อพิจารณาข้อมูลย้อนหลัง 2 ปี พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559-2560 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 39.99 และ 37.85 ตามลำดับ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2, 2560, หน้า 33-37)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ข้าพเจ้าประเมินตามสภาพจริง พบว่า โรงเรียนจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬา และเตรียมการแข่งขันศิลปหัตถกรรมนักเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ซึ่งทั้ง 2 กิจกรรมเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อมมากน่าจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นอกจากนั้น จากการที่ข้าพเจ้าประชุมร่วมกับรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่รับผิดชอบกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา และศึกษานิเทศก์ผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เรื่อง คุณภาพการศึกษา ด้านวิชาการ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) สรุปว่า โรงเรียนติวนักเรียนเพียงเพื่อสอบ O-NET และ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่เน้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์

ตลอดจนโครงการและกิจกรรมต่างๆ ตามนโยบายจากต้นสังกัดมากทำให้โรงเรียนใช้เวลาในการเรียนการสอนไม่เต็มที่ ไม่เต็มเวลา และไม่เต็มหลักสูตร

เมื่อพิจารณาตามสาเหตุ พบว่า มีสาเหตุมาจาก **ด้านเขตพื้นที่การศึกษา** 1) จัดการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ภาคเรียนที่ 2 2) ขาดการนิเทศที่จริงจังและต่อเนื่อง 3) ไม่ได้สร้างแรงจูงใจให้กับผู้บริหารที่พัฒนาผลการทดสอบ O-NET อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และ 4) ไม่ได้สร้างแรงจูงใจในการจัดการเรียนรู้ให้กับครู **ด้านผู้บริหารโรงเรียน** 1) ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการนำผลการทดสอบ O-NET ไปใช้พัฒนานักเรียน 2) ขาดการนิเทศ ติดตามผลอย่างต่อเนื่อง และ 3) กลุ่มโรงเรียนจัดการแข่งขันกิจกรรมกีฬากลุ่ม ภาคเรียนที่ 2 **ด้านครูผู้สอน** 1) ครูส่วนมากใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ไม่เต็มเวลา 2) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ไม่หลากหลาย ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่ได้สอนตามตัวชี้วัด และไม่เน้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ รวมทั้งไม่ได้เน้นนักเรียนรายบุคคล 4) สื่อในการจัดการเรียนรู้ไม่เหมาะสมกับเนื้อหา 5) ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการประเมินผล ออกข้อสอบตามใจครู และ 6) ครูบางส่วนยังไม่มี ความเข้าใจในเรื่องระดับพฤติกรรมกรออกข้อสอบ รวมทั้งการสร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด **ด้านนักเรียน** 1) มีพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน 2) ขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ 3) นักเรียนบางส่วนไม่เห็นความสำคัญของการสอบ O-NET และ 4) ขาดประสบการณ์ในการทำข้อสอบตามรูปแบบของ O-NET

ดังนั้นในปีการศึกษา 2561 เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ร่วมมือกันพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ซึ่งมีแนวทางแก้ไข ดังนี้ **ด้านเขตพื้นที่การศึกษา** 1) กำหนดนโยบายให้โรงเรียนจัดการแข่งขันกิจกรรมกีฬาและกิจกรรมอื่นๆ ให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนที่ 1 และให้เขตพื้นที่การศึกษาจัดการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนในภาคเรียนที่ 1 2) กำหนดนโยบายข้อ 1 เพิ่มผลสัมฤทธิ์ ให้เป็นนโยบายที่ทุกโรงเรียนต้องเข้ารับการประเมินตามคู่มือการขับเคลื่อนนโยบาย 12 ประการ และเกณฑ์การประเมินที่ผ่านการเห็นชอบจากผู้บริหารโรงเรียน 3) ถอดบทเรียนของครูที่สอนดี 4) กลุ่มสาระ (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวมทั้งขยายผลให้กับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในรูปแบบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) 4) มอบให้กลุ่มนิเทศ ติดตาม กำกับ การจัดทำหลักสูตร และให้ข้อเสนอแนะแก่ครูเพื่อให้ครูนำไปปฏิบัติได้จริง 5) มอบให้กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา นิเทศ ติดตาม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่องและจริงจัง 6) ให้ความรู้และอบรมครูเรื่องการวัดผลและประเมินผล 7) ปฏิรูปการประเมินผลการเรียนรู้ในระดับสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และสามารถใช้ในการประเมินเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้เต็มตามศักยภาพ และ 8) ปรับระบบการประเมินคุณภาพนักเรียนที่จัดทำโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้มีมาตรฐานและ

เทียบได้กับระดับสากล เช่น การประเมินความสามารถพื้นฐานของนักเรียน (O-NET) (NT) โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำกับ ติดตามคุณภาพของนักเรียนตามหลักสูตร และกำกับติดตามคุณภาพมาตรฐานของนักเรียนแต่ละช่วงชั้น และใช้เป็นสารสนเทศในการบริหารจัดการ 9) จัดตั้งชมรมวิจัยของเขตพื้นที่ พร้อมทั้งจัดตั้งคลินิกวิจัยของเขตพื้นที่เปิดให้บริการผู้บริหารและครูทุกวันเสาร์ และ 10) สร้างแรงจูงใจให้กับผู้บริหารในการมอบรางวัล **ด้านผู้บริหารโรงเรียน** 1) จัดทำโครงการเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของการสอบ O-NET 2) ให้ความสำคัญกับการนำผลการทดสอบ O-NET มาใช้เพื่อการวิเคราะห์และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน 4 วิชาหลัก คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ และใช้เป็นสารสนเทศในการบริหารจัดการ 3) นิเทศ กำกับ ติดตาม อย่างต่อเนื่องจริงจัง และ 4) สร้างแรงจูงใจให้กับครูในการมอบรางวัล **ด้านครูผู้สอน** 1) วิเคราะห์แนวข้อสอบและรูปแบบข้อสอบของ O-NET เพื่อทราบแนวทางการออกข้อสอบแต่ละมาตรฐาน/ตัวชี้วัด แล้วนำมาออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับข้อสอบ O-NET 2) ออกแบบการจัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้และใช้สื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด 3) จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนรายบุคคล และ 4) ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยในชั้นเรียนที่เชื่อมโยงในการเรียนรู้และพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน **ด้านนักเรียน** 1) สร้างความตระหนักโดยชี้ให้เห็นความสำคัญของการสอบ และสร้างแรงจูงใจในการสอบ O-NET 2) จัดให้นักเรียนได้ทำข้อสอบเสมือนจริง โดยการจำลองบรรยากาศการสอบ O-NET เพื่อทำให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคย และ 3) ยกย่องเชิดชูเกียรติในกรณีที่นักเรียนได้ผลการทดสอบที่ดีหรือได้คะแนนเต็ม